

SZÉKELYFÖLD

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HIRLAP.

Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr, egyes szám ára 6 kr.
Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Felolós szerkesztő és kiadóulajdonos:
IFJABB DOBAY JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
SZABÓ ALBERT KÖNYVNYOMDÁJA K.-VÁSÁRHELYT.
Hirdetések díjszabály szerint. Nyiltér sora 10 kr.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenkint 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre	6 frt — kr.
Fél évre	3 frt — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre	8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkal még hátrálékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyuttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy apunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadóhivatala.

Egy hasznos egyesület.

(rd.) Valóságos politikai jelentősége van Erdélyrésünkben annak az egyesületnek, mely az Emke védnöksége alatt két évvel ezelőtt megalakult Kolozsvárrt: az Erdélyrészi Kárpát-Egyesületnek. E két év történetéből élesen kidomborodik az egyesület rendkívül fontos közgazdasági célja: hasznosítani természeti kincseinket a közvagyonosodás, a nemzeti kultura érdekében.

Sehol nem hevernek a természetadta kincsek annyira kiaknázatlanul mint nálunk. Se élelmesség, se vállalkozó kedv nincs bennünk, hogy a teméntelen vagyont rejtő természeti szépségeket úgy használjuk fel, úgy értékesítsük, hogy a vidék, melyen fekszik, érezze annak anyagi hasznát, közgazdasági előnyeit.

Éppen ezért az E. K. E. alakítását a leg-

nagyobb örömmel fogadtuk és igyekeztünk is fejlődését, megizmosodását a sajtó útján is elősegíteni. És még nagyobb örömmel tapasztaljuk most, hogy a tevékeny egyesület, rövid lennállása dacára, valósággal azokat a közgazdasági és nemzeti célokat igyekszik megvalósítani, miket megalakításakor hozzá fűztünk

Abból az alkalomból tehát, hogy a tavasz megnyitásával az egyesület is kibontá munkálkodása lobogóját, nem tartjuk szükségtennek, hogy e helyen újból felhívjuk a közönség figyelmét a derék egyesületre, mely a támogatást igazán megérdemli, és melynek megerősödése közérdeket képez.

Részünkről az egyesületnek nem csak azt a jelentőségét látjuk, mely szerint hivatva van országrészünket ismertté tenni és ellátni a hozzáférhetés kényelem eszközeivel, hanem igenis látjuk benne ama magasabb nemzeti célt is, mely a természet ölen kibékíti a nemzetiségeket a magyar állameszmével, hivatkozva szerezvén annak és terjesztvén a magyar szót olyan helyeken, a hová rendes körülmények között évtizedek múltán se juthat el. Látjuk benne a nép vagyonosodásának erőforrását, mert világos, hogy a turistaság csatornáján befolyó sok pénz, hasznára lesz annak a földhöz ragadt szegény népnek is, mely ilyenkor jól fizetett keresethez jut. Látjuk a közegészségügyi szolgálatokat, melyek az egyesület által elérhetők, megnyitván előttünk egészséges levegőjü hegyeinket és szervezvén az üdülő és nyaralóhelyeket.

Egész láncolatát lehetne elésorolni azoknak a hasznos céloknak, melyek ez egyesülettel kapcsolatban állanak. Ott vannak rosszul kezelt fürdőink, melyekre bizony

ráfér az egyesületnek utmutató, gondoskodó figyelme; ott vannak elhanyagolt kiránduló helyeink, melyek szintén rég várják, hogy végre valahára felfedezzék és a közönség számára hozzáférhetőkké tegyék.

Bele lehet szorítani az egyesület munkakörébe a távolabb álló, de szintén fontos néprajz kérdését is.

Ez az a kérdés nálunk, melyről alig van tudomásunk és az idővel együtt tűnedeznek el a magyar typus eredetiségét jellemző adatok, hagyományok, mesék. Alig őriztünk meg ebből néhány jelentéktelen adatot, pedig mind rohamosabban veszítjük el a szálakat, melyek után a kérdés tanulmányozása végett elindulhatnánk.

Szép és lélekemelő feladata az egyesületnek még a történelmi emlékek megőrzése, felkutatása és a történelmi helyek megjelölése is. A turistaság igazán kettős érdekekkel bír, ha a természeti szépségek szemlélését összeköjtjük a történelmi vonatkozásokkal.

Ime, csak néhány vonást kaptunk ki az egyesület céljaiból és ebből is láthatjuk, hogy mindenben nemes az, hazafias, nemzeti és magyar.

Talán szükségtelen ezek után a közönség érdeklődését ismételtén felhívunk az egyesületre, hiszen maga a szép cél is fel tudja kelteni azt, s talán jobban, mint a azt mi tehetnők.

A főrendiház a polgári házasságról. A főrendiház május 9 iki ülése igen látogatott volt. A hercegprímás is jelen volt és sok püspök. Megválasztották a jegyzőt és a valuta-bizottságba két tagot.

„A Székelyföld“ tárczája.

Különféle nemzetek jellemvonásai.

Festi: Mártonffy Imre.

Azt mondja a közmondás: „Ahány ház, annyi szokás.“ Ép úgy mondhatjuk: „ahány nemzet, annyi különböző jellem.“ Több évi külföldi utazásaim közben volt alkalmam tanulmányozni az angolt, francziát, olaszt és spanyolt. A németet és jellemét tanulmányozni valóságos problema, ezt tehát kihagyom az összehasonlításból. Természetesen hazánk népét, a mi magyar véreinket első sorban mutatom be. Menjünk sorba:

A vallás dolgában a magyar hitetlen, szidja az „Atya Ur Istenit,“ meg a „Krisztusát,“ a „Teremtőfáját,“ de azért a legnagyobb imakönyvvel megy a templomba, az angol ájtatos, a franczia buzgó, az olasz szereti a sok czeremoniát, a spanyol bigot.

A szótartásban: a magyar hü, az angol megbízható, a franczia könnyelmű, az olasz ravasz, a spanyol hamis.

Tanácsadásban: a magyar mindenkinek ad ta-

nácsot, az angol zárkózott, a franczia elhamarkodott, az olasz finom, a spanyol óvatos.

Ruházatukra nézve: a magyar sokat ad magára, az angol pompáson öltözködik, a franczia szereti a változatosságot, az olasz lompos, a spanyol egyszerű.

Szerelemben: a magyar holtig szeret, az angol itt-ott tépi le a szerelem rózsáit, a franczia mindenütt és mindenkit tud szeretni, az olasz tudja, hogy miképen kell szeretni és a spanyol igazán, bensőleg szeret.

Szokásaiban: a magyar hü az ősi szokáshoz, az angol veszélyes, a franczia ügyes, az olasz udvarias, a spanyol büszke.

A titoktartásban: a magyar elfelejti amit neki mondanak, az angol elhallgatja azt, mit mondani akar, s megmondja azt, mit elhallgatnia kellene, a franczia mindent kifecseg, elpletykáz, az olasz néma mint a sir, a spanyol igazán titoktartó.

A hiúságban: a magyar nem kérkedik semmivel, az angol megvet mindent, a franczia magasztal mindent, az olasz a csekélységet kicsinynek tekinti, a spanyol csak önmagát dicséri.

A sértésben és jótékonyágban: a magyar senkit sem sért meg, s mindenkivel jót tesz, az angol se jót, se rosszat nem tesz, a franczia mind-

kettőről megelégedezik, az olasz jószívű adakozó, de bosszuálló, a spanyol egykedvű.

Az evésben és ivásban: a magyar él-hal a jó borért és jól ételért, az angol ingyencz, a franczia csak a finomat szereti, az olasz mértéktelen, a spanyol fukar önmaga irányában is.

A beszédben és írásban: a magyar bőbeszédű és sokszor fején találja a szöveget és jól ír, az angol rosszul beszél, de jól ír, a franczia jól beszél és szellemesen ír, az olasz jól beszél és sok jót ír, a spanyol keveset beszél és ír, de jól.

A megjelenésben: a magyar tiszteletet parancsol, az angol vagy különcz, bolond, vagy tudós, a franczia szeleburdi, az olasz okos, de bolondosan jár, a spanyolnál épp megfordítva van.

Alakjukra nézve: a magyar magas és daliás, az angol jól megtermett, a franczia de belle mine, az olasz közepes, a spanyol sovány mint az agár.

A törvényeik: a magyaré megjárja, de lassú, az angolnak rossz törvényei vannak, de jól alkalmazza, a francziának jó törvényei vannak, de rosszul alkalmazza, az olasz és spanyolnak szintén jó törvényei vannak, de hanyagul alkalmazzák.

Ezután megkezdtek a budget tárgyalását.

Szapáry Géza gróf elismeréssel van Wekerle iránt az elért pénzügyi eredményért, de az egyházpolitikai programot helyteleníti; az egyházpolitikai kérdés a kedélyeket felizgatá és azért alkotmányos felfogás szerint Csáky miniszternek le kellett volna mondania, hogy a kedélyeket megnyugtassa. A polgári házasság, az állami anyakönyv és recepció kérdését csak előrántották. A külföld csodálkozik, hogy míg másutt ily elvek csak forradalom után, a radikális teljes győzelmével vitetnek keresztül, addig nálunk ok nélkül előtérbe tolnak azok. Szóla a jogegyenlőség híve; a szabadelvűség nem egyenlő a vallástalansággal. Határozati javaslatot terjeszt elő, mely szerint a főrendiház kimondja, hogy a kormány egyházpolitikai programját helyteleníti, attól a pártolást megvonja. Mindazonáltal, hogy az államháztartás menetét lehetővé tegye, a budgetet elfogadja.

Desseffy Aurél gr. szintén nem helyesli a kormány egyházpolitikai programját, mert az csak a hatalom megtartására irányul.

Az anyakönyvek vezetésére kijelölt közegek képtelenek azokat vezetni. A zsidorecepciót helyteleníti. Szerinte a kormány az ügyek tovább vezetésére képtelen. Határozati javaslatot nyújt be, hogy a budget ne fogadtassék el.

Zichy Antal be akarja várni a kormány előterjesztéseit. Megszavazza budgetet az országnak és nem a minisztériumnak; óhajtja (?) a polgári anyakönyveket.

Schlauch püspök kijelenti, hogy a polgári házasságot nem akarja.

Általános közgazdasági helyzet.

(Folytatás.)

A háziipar helyzetére, a jelentésünk tárgyát tevő évben kedvező hatással volt a hazaiipari cikkek forgalomba hozásával foglalkozó állami és magán vállalkozók fokozottabb tevékenysége és egyes időleges tanfolyamok létesítése. A gyékény- és szotyorfűzés, a nyersanyag drágasága miatt, kedvezőtlen helyzetben volt. A házi iparilag készített fa-édenyek, különösen Háromszék-megyében, fokozottabb mérvű keresletnek örvendtek. A szövőipar, valamint a szalmafonás, mindinkább érzi a gyáriparnak a népviselet eme cikkeire is kiterjedő versenyét. A gyermekjáték-készítés, mint házi iparág nehezen bír meghonosodni. A gyergyószentmiklósi tanműhely hatása még egyáltalán nem észlelhető.

A háziiparnak az eddigig is nagyobb kiterjedésben való fölkarolását és fejlesztését, valamint egyes háziipari foglalkozásoknak a nép közt való terjesztését a kamara, a székely nép gazdasági helyzetének javítása érdekében fölöttébb kíváncsának tartja; nem zárkoztatik el azonban azon aggodalom elől, hogy egyes oly foglalkozási ágaknak nagyobb mérvű támogatásban részesítése, amely iparágakat az önálló mesterek is nagyszámmal üzik, könnyen azt a vizsgász helyzetet idézheti elő, hogy az államilag és hatóságilag támogatott s e czímen kereseti adót nem fizető háziiparosok, a saját piacaikra leszerítják, az ott megtelepült, adófizető és egyéb köztérheket viselő önálló iparosokat. Így például a Székely-Udvarhelyt nagy számmal lévő fazekasok érzékeny sérelmüket látják abban, hogy a heti piacokat elárasztják a szomszéd községek háziiparcsai edényeikkel. S e háziiparosokkal szemben a megtelepült iparosok még az által is egyenlőtlen helyzetben vannak, hogy ők más községek heti vásárait — a törvény értelmében — meg nem jelenhetnek, míg a háziiparosok e kiváltságot is élvezik.

Végül nem mulaszthatja el a kamara, hogy e helyen is reámutasson egy oly sajnós körülményre, mely általában az egész ország, különösen pedig a királyhágóntúli országrész ipari viszonyainak s főleg gyáriparának a fejlődésére igen hátrányos s mely abban rejlik, hogy ez országrészben egyetlen oly intézet nincsen, mely magasabb fokú műszaki szakképzésre alkalmat nyújtana. A kamara az erdélyi ipari erőteljesebb fejlődése, valamint ez országrész szegényebb viszonyok közt élő társadalmának, lehetőleg, a gyakorlati s különösen technikai pályákra való terelése érdekében kívánatosnak tartja egy műgyetemnek ez országrészben leendő fölállítását. Ez irányban a jelentésünk tárgyát tevő évben fölterjesztést is tett a kereskedelemügyi miniszter urhoz, kérve, hogy a közoktatásügyi kormány figyelmét e kérdésre irányítsa szíveskedjék. Minthogy pedig, egyes, azóta megjelent hivatalos adatok, utjabban is, csak megerősítették a kamarát abban a meggyőződésé-

ben, hogy ez óhaja teljesen indokolt, — a mennyiben a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur, a „Közoktatás állapotról“ az országgyűlés elé terjesztett huszonegyedik jelentésében világosan kimondja, hogy „az állami műszaki szolgálat körében az utolsó évben mintegy 50 hely volt, amelyeket okleveles mérnökök hiányában betölteni nem lehetett“ s másrészt a legújabb iparstatisztikai főlvételek szerint a hazai gyárakban 1891-ben alkalmazva volt 2230 mérnök, gépész és vegyész közül csak 51³⁷, illetőleg a gépészek közül 42³⁷ s a vegyészek közül csak 32³⁸ volt magyarjuk, míg a műszaki közegek nagyobb része még mindig idegen származású — az alkalommal kérését ismételni bátorodik, azzal a kiegészítéssel, hogy a hazánkban immár, kétséget kizárólag, szükségének bizonyult második műgyetem a kamara székhelyén, Marosvásárhely sz. kir. város területén állítassék föl, mint amely város a magyar birodalom legkeletibb részében kiváló kedvező fekvésű bir arra nézve, hogy itt, a kereskedelem-politikai viszonyok javulásával, jelentékeny ipari központ fejlődhessek.

A pénz- és hitelviszonyok terén, a jelentésünk tárgyát tevő évben, öröndetes haladás volt észlelhető. Több új pénzintézet alakult a kamara kerületében s különösen nagy számmal keletkeztek a mező-gazda-közönség igényeinek megfelelő hitelszövetkezetek. A pénzforgalom élénkült s nem lévén túl nagy a hitel iránti szükséglet, a kamataláb, általában, némileg csökkent. A kamara kerületének egyes vidékein azonban még mindig igen drága a pénz, mely körülmény a közgazdasági viszonyok fejlődésére igen benőtölóg hat. Így például Csik-Szeredában még most is 10 százalék a kamataláb, noha az a tárgyaló évben, az előző évhez képest 2 százalékkal javult.

A közlekedési viszonyok annyiban javultak, hogy a háromszéki helyiérdekű vasut, mely 1891-ben nyílt meg, a tárgyaló évben már az egész éven át éreztette hatását, hozzáférhetővé téve a kamara kerületének emé, természeti kincsekben oly gazdag vidékét. Sajnos körülmény azonban, hogy e vasut vonal, a forgalom természetes, kelet-nyugati irányba helyett észak-nyugati irányban épült, miáltal a forgalom éles szög alatt kénytelen megtörni. E vonálnak, úgy az egész ország általános, mint különösen e vidék helyi forgalmi értekei szempontjából, Agostonfalvától kellett volna kiindulnia; így azonban e vasut, a nagy kerülő miatt, annyira drága és késedelmes, hogy csak részben teljesíthette a hozzáfűzött reményeket. E mellett nem hagyható figyelmen kívül az a tény sem, hogy e vasut Sepsiszent-György és Kézdi-Vásárhely között nagy túlsúlyt biztosított a közeli és aránytalanul erősebb Brassónak, megnehezítve e városkák gazdasági izmosodását. Új vasut-vonalat a tárgyaló évben egy sem épült kamaránk területén s a tervezett vasutvonalak közül csak a sepsiszent-györgyi-csikszeredai helyi érdekű vasut közigazgatási bejárása foganatosított a tárgyaló év végén. A posta- és távirat közlekedés, még mindig igen kezdetleges s a tárgyaló évben is számos panaszt emeltek az üzleti körök az e téren észlelhető hiányok miatt. Öröndetes azonban, hogy a kereskedelemügyi miniszter ur, a kamarának ez irányban tett fölterjesztésére, kiállításba volt szíves helyezni, a távirat-hálózatnak a kamara területén, a közel jövőben leendő kiterjesztését. Használóképpen öröndetes tény gyanánt jelezhető, hogy a távbeszélő intézmény a tárgyaló évben kamaránk területén is lényeges tért hódított, amennyiben egy marosvásárhelyi özég, itteni és szászrégei gyárak között távbeszélő öszekötést létesített s három más magánvállalat szintén távbeszélőt rendezett be városi irodáival. E tények arról tanuskodnak, hogy ez intézmény szélesebb körű meghonosítása kamaránk területének jelentékenyebb ipari és kereskedelmi központját képező székhelyén immár gyakorlati szükséglet képez. S amaz üdvös hatásnál fogva, melyet az intézmény létesítése a kisebb városok üzleti és ipari viszonyaira is gyakorolni hivatva van, a kamara kíváncsának véli, hogy Marosvásárhely városában állami központi távbeszélő állomás létesíttessék.

A kamara kerületét képező Székelyföld közgazdasági viszonyai tehát, általában véve, a jelentésünk tárgyát tevő évben sem mondhatók kedvezőnek. Ami javulás, haladás egyes irányokban mutatkozik, az ellensúlyozza az ipari termelés általános hanyatlása és az a körülmény, hogy a szaporodó népesség, mely a föld belterjesebb művelésére sem pénzzel, sem képzettséggel nem bír, az iparban gyümölcsöző foglalkozást nem találhat. Ily módon a nép-főlösleg, állandóan a nagyobb munkabérral kecsegtető Romániába szivárogtat. S a székely fölíműves-munkások és kis iparosok kíváncsok az egyzersimud biztos hévmérője ez országrész gazdasági állapotának. E kíváncsok a jelentésünk tárgyát tevő évben is igen jelentékeny volt, noha a határszéli belépő állomásoknál az utlevélképzéssel eddigig jóval nagyobb szigorral vizsgáltatnak. A kamara kerületéhez tartozó belépő állomásokon, a határszéli forgalom,

az utolsó két évben a következő képet nyújtja: Kilépett 1891-ben 24317, 1892-ben 24081, belépett 1891-ben 21331, 1892-ben 21280, kevesebb jött vissza 1891-ben 2986, 1892-ben 2801. Figyelembe veendő azonban, hogy a fenti számadatok nem tüntetik föl az egy éves utlevéllel utazók forgalmát, mely az itt kimutatottnál jóval tete-mesebb, de az egy éves utlevelek ez idő szerint nem jegyeztetnek elő; valamint nem foglalják magukban és számok a predeáli határállomás forgalmát sem, mely a tárgyaló évben 119142 kilépő utassal szemben csak 76617 belépőt tüntet föl. De másrésztől nem lehet figyelmen kívül hagyni azt a körülményt sem, hogy a Romániából visszatérő munkások, ha a visszatérés az 5 napi feltételes bélyegkedvezményes időn túl történik, abban a balvéleményben, hogy a bélyeg-költséget így megtakarítják igen gyakran nem jelentkeznek a belépő állomáson, miért is a fenti számok csak nagyon viszonylagos becslések. Mindazonáltal e kérdésnek kiváló közgazdasági és nemzeti fontossága éppen nem tagadható. S az a körülmény egymagában, hogy a székely nép munkacerejét itthon kellően nem képes értékesíteni, ez országrész közgazdasági viszonyaira sötét árnyékot vet.

S a legszomorubb, hogy hasonló jelenségek a magyar birodalomnak majd minden részében mutatkoznak. Az északi és északkeleti vármegyék-ből a nép tömegesen vándorol Amerikába. A nyugoti és északnyugoti vármegyék népe az osztrák gyáripari vidékekre özőnik. A dunántúli vármegyék földműves munkásai és kisiparosai tul a Dráván keresnek új otthonot. S még a dusztagd Alföldnek mind tömegesebben birtoktalanná váló népe is, ez a becses munkás-elem, kezdi elhagyni őseinek szülőföldjét. Oly jelenségek ezek, melyek fölött az ország általános közgazdasági helyzetének egyszerű vázolásánál sem lehet átsikamlani. Kétségtelen tény, hogy hazánk — közgazdasági elmaradottsága mellett — nem kevés többé a szaporodó népesség fölöslegének igen jelentékeny részét eltartani. S ennek, a kamara véleménye szerint, egyedüli oka, hogy a hazai ipar nem fejlődik oly arányokban, mint ahogy a velünk versenyző népek ipara fejlődik s különösen, hogy nem képes lépést tartani a velünk egy vámtérletbe vont, erősen kifejlett osztrák gyáripar haladásával.

A nemzet közvéleménye s a törvényhozás maga is tanúságot tett e nézet helyességére mellett, a midőn a nyolcvanas évek elején az újonnan létesített vagy már létező, de kiválóan házagot pótló iparvállalatoknak állami kedvezményekkel való támogatása s a hazai iparnak általában a közszállítási viszonyokba való nagyobb arányú részlete-tése által, tényleg, az állami protekcionizmust inaugurálta. S a kormánynak a hazai ipar fejlesztésére irányuló, széleskörű tevékenysége sok üdvös alkotás léte-ülése-re vezetett s a viszonyoknak számos téren észlelhető egészséges fejlődését segítette elő. A kamara véleménye szerint azonban, iparunk haladása, az államnak e kiváló jóindulatról tanuskodó támogatása mellett is, még mindig sokkal lassabb, semhogy annak szemlélése eloszlatná azt az aggodalmat, hogy a velünk egy vámtérletben működő s nagy arányokban fejlődő osztrák gyáripar növekvő versenye, évről-évre csak kedvezőtlenebbé teszi a hazai iparfejlesztési konjunkturákat; évről-évre csak egyenlőtlenebbé teszi a küzdelmet zsenge iparunk s a régi szilárd apokon nyugvó osztrák ipar között. Miért is kötelességet vél teljesíteni a kamara, midőn ez alkalommal is, mint ezt első évi jelentésében tette, kifejezést ad annak az erős meggyőződésnek, hogy hazai iparunk fejlődése csak akkor tarthat lépést a nagy tőkékkel rendelkező és a legújabb kor műszaki vívmányaival fölfegyverzett külföldi ipar haladásával s csak akkor képes annak folyton élesebbé való versenyt győztesen kiállani, ha az állam a magyar birodalom határain vámsorompót állít föl, ha a kereskedelmi szerződéseket a magyar birodalom sajátlagos közgazdasági érdekei szempontjából, önállóan köti s ha a magyar kereskedelemnek a külföldön önálló képviseletet teremt. Kíváncsának tartja azért a kamara, hogy az 1897-ben lejárt magyar-osztrák kereskedelmi és vámszerződés, a törvényben megállapított határidőn belül, mondassék föl s a magyar birodalom, mint önálló vámtérlet, kössön oly szerződést a társállammal, mely közgazdaságunk érdekeit a maguk teljességében mególtalmazza, mely befolyasztásunkkal arányban, iparunk s ez által összes közgazdasági viszonyainak nagy keretekben való fejlődését biztosítsa.

(Végo.)

Különlélek.

— **Időjárásunk.** A féltűz fagyos szentek meg-lehetős barátságos arculattal köszöntöttek be az időn mibozzánk. Ezek a tisztelekre méltó jó urak, kik rendesen könyörtelenül semmisítik meg a ta-

vasz első virágait, ezuttal mosolygva jöttek. E mosoly egy kissé fanyar, de még is jobb, mint a rombolás. Szóval a fagyos szentek napfényével, de hideg széllel köszöntöttek be, de fagyot nem hoztak.

— **Színészet.** C s ó k a Sándor színtársulata már elkezdette működését Sepsi-Szentgyörgyön s úgy a sajtó, mint a közönség egyhangú véleménye az, hogy ilyen jól szervezett derék társulat még nem járt vidékünkön. Ezen szép hírek után Kézdi-Vásárhely város is örömmel várja a társulatot.

— **Meghívó.** A „kézdivásárhelyi kereskedő-iffak társulata” saját könyvtára javára Kézdi-Vásárhelytől 1893. évi május hó 22-én (pünkösd második napján) az „Unio”-kerti színikörben zártkörű nyári táncszüveget rendez. Belépti jegyek ára: Személyi-jegy 80 kr, család-jegy 2 frt. Kezdeté d. u. 4 órakor.

— **A léczfalvi körjegyzői csoportban** a tájékoztató szemvizsgálatot f. hó 10. és 11-én ejtette meg dr. Márkus Mór kiküldött miniszteri szemorvos. Maksa községben megvizsgált 250 egyén közül 15 trachomás beteg talált, az iskolában 67 tanuló közül 5 öt. Várhegy községben 36 közül 2 öt. Léczfalva községben 300 lakos és 111 megvizsgált tanuló közül egyetlenegyet beteg se talált. Bita községet az árvíz miatt megközelíteni nem lehetett, nem tudta megvizsgálni.

— **Vidéki csendélet.** Kovács Áron s ennek fia Péter, Kozma János és Veress Boldizsár dálnoki lakosok f. hó 10-én, Maksián az ifj. Gotsmann Mihály kocsijában, dálnoki szokás szerint mulattak. Estve felé, mikor jól beszédtek a szivertől hazafelé indultak.

A község határában szemben találkoztak Boér András maksi cselédlegényével, ki két ló szekeren földet vitt, s mivel a terhelt szekérrel Kovács Péter elől, ki gyalog ment, nem állott ki, beléköltött és a szekeren levő ástó lekapta ezzel szemközt vágta; de ez nem volt elég, mert a zajra előre haladott társai visszajöttek s a szegény cselédet annyira elverték, hogy szekeren kellett haza szállítani.

A megejtett orvosi vizsgálat szerint kevés remény van életben maradásához s ha életben maradna is, a fejére Kovács Péterrel kapott 3 ásvágás miatt örökre nyomorék lesz.

A nagyborosnyói csendőrs az esetről értesítetvén, a négy jó madarat f. hó 11-én este elcsípte s a kézdivásárhelyi királyi törvényszékhez bekísérte.

Ugy látszik, hogy a dálnoki híres virtus, mely eddig a maksi csendőrök közelébe miatt csak Dálnok község területére szorítkozott, a vidékre is áttette színterét és a vidék vagyoni és személyi biztonságát is kezdi fenyegetni s nagy valószínűséggel bir, hogy ezután, mivel a maksi csendőrök a határszél felé tolatott, a dálnoki völgyön keresztül vezető országúton a közlekedés veszélytelen fog jární, hiszen eddig is, ha éjjel kellett itt átmenni, mindig borsózott az ember hátá, mert azon völgyben többször történt rablás és rablógylilkosság.

Nem indokolatlan a hatóságok és a dálnoki lakosság becstelens részesekejének azon mozgalma, hogy Dálnokba egy csendőrök állitassék fel mert nyilvánvaló dolog a dálnoki lakosság romlottsága, mely miatt a vidék nyugalma is veszélyeztetve van. S még elgondolni is borzasztó, hogy Kézdi-Vásárhely és Nagy-Borosnyó között elterülő nagy területen nincs egy szál csendőr is, ki a dálnoki féktelenkedéseket megzabolázhatná.

Igazán óhajtuk, hogy a csendőrök felállitása iránt megindult mozgalom mentől előbb eredményre vezessen.

Hogy mily aggodalmasan fényes állapotok vannak Dálnok községében arra csak a többek közül azt az egyet említjük meg, hogy a községben még nappal is felfegyverkezve kell járni, mert soha se lehet tudni, hogy melyik perczben támadják meg az embert s küldik át a más világra.

— **Árvíz.** Bita községben az árvíz óriási kárt okozott a lakosságnak: heritéseket, kapukat, kapulábakat, kisebb épületeket ragadott magával az ár. A hivatalos kábecslés folyamatba tétele iránt a lépések meg vannak téve, melynek megtörténte után részletesebben tudósítunk.

— **A rendőrség köréből.** Schwartz és Weisz urak nagy barátságban indulának utnak Budapestre, hogy füzetes regényekkel a jó népek szellemi táplálékot liferálják. Ma napság még a jó nép is szereti a senszaciós, idegrázó dolgokat s azért a kereset virágzott, amde a szöke Duna partjain kötött üzleti barátság a Kárpátok aljában szétfoszott s ügynökeink üzleti differenciák miatt a rendőrség előbe kerülének. Az igazi héber szószaporasággal előadott panaszok tömökelegéből, mint szomorú valóság domborodott ki, hogy Weisz urnak nincs egy árva fityingje sem, miből magát továbbra fenntartsa, Schwartz ur pedig nem ad füzetet, mivel tovább házallasson s ennél fogva a hatóság intézkedjék, hogy ő Budapestre visszamehessen. Weisz és Schwarz urak sehogys tudván kiegyezni, az ügy oly módon nyert elintézt, hogy Weisz ur lett Schwarz, azaz kötött utlevéllel a fő- és szék városba menesztetett, míg Schwartz ur füzeteivel tovább boldogítja a székelő népet.

— **Meghívó.** Az Erdélyrészi Kárpát-Egyesület „Háromszékmegyei Osztályának” választmánya f. évi május 15-én, hétfőn délután 3 órakor, a vár megyeház egyik termében rendes ülést tart, melyre a választmány t. tagjait ezennel meghívjuk. S. Szentgyörgy, 1893. május hó 10-én. Potsa József, főispán, elnök. Berecz Gyula, titkár.

— **A kézdivásárhelyi kir. törvényszék** épületének kijavítása tárgyában a kir. törvényszék elnöke a következő hirdetményt boosátotta ki, melyre az érdekeltektől iparosok figyelmét felhívjuk: Eln. sz. 536/893. Hirdeménny. A nagyméltósága m. kir. igazságügyminiszterium folyó 1893. évi május hó 2-án 1800 l. m. sz. a. kelt rendeletével: I. a kézdivásárhelyi kir. törvényszék és kir. ügyész által használt hivatali épületek, valamint II. a sepsiszentgyörgyi kir. járásbírósi hivatali épületek helyreállitási és átalakitási munkálatainak foganatosítását, még pedig előbbieknek 11525 frt 32 kr utóbbiaknak 5575 frt 15 kr összeg erejéig engedélyezni méltóztatott. Ennek alapján érdekeltektől munkálatok foganatosításának biztosítása czéljából folyó 1893. évi május 27-én d. e. 10 órájára a kézdivásárhelyi kir. törvényszék elnöki irodájában tartandó zárt ajánlati verseny tárgyalás hirdettetik. Felhívtnak ez okon mindazok, kik fentebbi munkálatokat elválni óhajtnak, miszerint az engedélyezett költség után számítandó 5% nyi bántépénzzel ellátott zártajánlatokat a kitűzött árlejtési hatánap d. e. 9¹/₂ órájáig a kézdivásárhelyi kir. törvényszék elnökéhez annyiával inkább beadni igyekezzenek, mivel későbbben érkezettek figyelembe vételét nem fogadják. Az ezen munkálatokra vonatkozó műszaki művelet, általános és részletes feltételek a kézdivásárhelyi kir. törvényszék elnöki irodájában a hivatalos órák alatt naponta megtekinthetők. Kézdi-Vásárhely, 1893. május hó 12-én. A kir. törvényszék elnöke: Ponoró Sándor.

— **Temetés pap nélkül.** A Páli községhez tartozó Páli telepen e hó 5-én agyonütött a leomló fal egy Kovács András nevű, 22 éves munkást s midőn az anya az illetékes kiskörsi lelkészhez fordult eltemettetésére, az kijelentette, hogy ezer forintért sem megy ki temetni Kis Kőrösből s állitólóg még más durva szavakkal is sértette a gyászoló anyát, aki ezután Páli község evang. tanitóját kérte föl a végtesztesség megadására. Ez szívesen vállalkozott az emberbaráti cselekedetre s így a kath. legény, pap nélkül, félig katolikus, (mert a jelenlevő kath. nagy tömeg katolikus énekeket énekel) félig protestáns szertartás szerint temettette el. A temetés roppant részvétellel ment végbe.

— **Minden férfi szereti a téstát,** azért tehát minden háziasszony, a ki igazán jó téstát vagy süteményt akar készíteni, az csakis az Erzsébeti által szerkesztett s mindenki által jelesnek elismert „Tésták könyvét” szerezzék meg, a melynek utasításai szerint a legizetesebb téstáteműek készíthetők el. A csinosan kiállított könyv, mely 300 receptet foglal magában, 1 frtért kapható egyedül a „Magyar háziasszonyok könyvtára” kiadóhivatalában Nyiregyházán.

— **Gyümölcsök befőzését,** főzelékeket, lekvárokat, szörpöket, sajtókat, ecetek stb. czélszerű elkészítésével egyedül a közkezdeltté vált s most már második bővített kiadásban megjelent Erzsébeti. Hogy kell befőzni? czímű munkája ismerteti meg a magyar hölgyközönséget. E mű első kiadása, mely több ezer példányban nyomtatott, rövid három hét lefolyása alatt teljesen elfogyott, mi által szükségessé vált egy második kiadás sajtó alá rendezése, melyet a jeles szerző több izletes befőtt faj leírásával bővített meg. Ara a csinosan bekötött, csaknem 300 receptet magában foglaló kötetnek 80 kr. Kapható egyedül a „Magyar háziasszonyok könyvtára” kiadóhivatalában Nyiregyházán.

RÖVID HIREK.

Jókai Arad diszpolgára. Arad város törvényhatósága május 10-én tartott közgyűlésén Jókait a város diszpolgárává választotta. — **Hajdu-Hadházon** Békési József odaváló lakos néhány nap előtt felakasztotta magát. Az keserítette el, hogy a törvényszék nem akarta elválasztani a feleségétől.

— **Halvanban** ugyanily módon vetett véget az életének egy Szabó András nevű ember. A szerencsétlent gyógyíthatatlan betegség kergette a halálba. — **Pancsován** Brek Sándor husz éves legény ráltott kedvesére, a nálánál husz évvel öregebb Mester Rózára, azután önmagát lötte agyon. A véres tettet féltékenységből követte el. — **Rejtélyes vasuti gyilkosság.** A luxemburgi gyorsvonaton egy első oszt. kocsiiban egy gazdag brüsszeli házi urat meggyilkolva találtattak. A holttestnek a homlokán tátongott egy seb. Egy asszonyt, ki ugyanabban a kupéban utazott, elfoák. — **Gyilkos fal.** Adorján községben a községi bíró házában egy fal kidöntésével foglakoztak. A fal már ingó állapotban volt, de az egyik munkás még mindig szedte alóla a földet, mire az egy nem várt pillanatban összedőlt s a munkást maga alá temette. Mire a romok alól kivehették, már halva volt. — **A csár adománya.** A csár a Don-vidék éhínségesseinek és azoknak a szerencsétleneknek, a kiket a tavalyi rossz termés, a kolera vagy egyéb baj sújtott, százezer rubelt ajándékozott. — **A kis Sándor király utja.** A szerb király e hó 17-én meglátogatta a földrengésektől sújtott vidékeket s aztán Pozsareváczra megy, az ottani löverseny és lókiállitások megtekintésére. — **Halálos ítélet.** Az aradi katonai hadbírószék Klecsk János bakát, a ki fegyencztársát két hó előtt az aradivár kaszamatáiban meggyilkolta, kötélt áltati halálra ítélte. — **Öngyilkos tanitónő.** K. Sarolta Szávay, abaujszántói járásbíró gyermekeinek tanitónője, május 7-én agyonlötöte magát. — **Elfogott rablóbanda.** A verseczi járásbírósi börtönbe egy négytagból álló utonálló bandaét kísérték be. A banda tagjai Uzon János, Drezilla Vikentie, Avram Juon és Uzon Tódor már jó ideje rémitgették a délvidékeket.

Irodalom.

Lexikon-háború.

A magyar irodalomnak volt már egy lexikon-háborúja a harminczas évek elején.

Ugy látszik, hogy az Athenaeum ezt a háborút akarja megújítani a kiadásában megjelent Kézi Lexikon dicsőségére. A mult hetekben jelent meg ugyanis az Athenaeum kiadásában egy csinos kiállítás, mintegy félívre terjedő jelentés, mely arra van szánva, hogy a Kézi Lexikon nagy hasznát a közönség előtt kézzelfoghatóvá tegye.

Ha már kiadta az Athenaeum a Kézi Lexikont, jól teszi; terjessze, hirdesse s kövessen el minden dicsőretet a mi Kézi Lexikonára csak rá fér. Ehhez nincs senkinek semmi szava. Nekem legkevesebb.

De van és pedig teljesen jogos szavam ahhoz, a mit az Athenaeum ugyanebben a jelentésben a Pallas Nagy Lexikonáról elmondani szükségesnek talált. Nekem mint a Pallas Nagy-Lexikona központi szerkesztőjének kötelességem volt, miután az Athenaeum e füzetnek ismertetését már a hirlapokba is átvitste, hogy rámutassak azokra az igazságtalanokra s veszélyes elvekre, melyek az Athenaeum jelentésében foglaltatnak.

Igazságtalan az Athenaeum jelentése először akkor, mikor azt hirdeti, hogy a Pallas Nagy Lexikona csak 4-5 év múlva lesz befejezve. Megnyugtathatom az érdeklődőket s velük az Athenaeumot, hogy a Nagy Lexikon a millénáris évben elkészül s a Pallas ezzel a nagyjelentőségű irodalmi vállalatával meg fog jelenni a nagy nemzeti ünnepen.

Igazságtalan az Athenaeum másodsor akkor, mikor azt mondja, hogy saját Kézi Lexikona „egyáltalán sokkal használhatóbb, mint a Nagy Lexikon, miután ez utóbbitban a tudományos anyag halmazza a keresett adat vagy szám feltalálását megnehezíti”; s még igazságtalanabb az ehhez fűzött állításában, hogy a Nagy Lexikon „képzett, szükséglettel” számol s nem a „valódi” szükséglettel, mint az övé.

Hogy mennyire áll meg az Athenaeumnak ez az állítás, kitünik abból, a mit ugyanez a füzet az Athenaeum Kézi Lexikonának dicsőretére alig pár sorral feljebb mond: „Ha a német Nagy Lexikon mellé a magyar Kézi Lexikont is beszerezünk, akkor oly encziklopédiánk lesz, mely sem az egyetemes, sem a honi tudnivalók tekintetében soha cserben nem hagy.” Ez a jeles megokolás bizonyítja azt, hogy az Athenaeum Kézi Lexikonjának csak egy Nagy Lexikon mellett van valódi értéke (?) s így a Nagy Lexikonra mondott jellemzés, hogy tudniillik csak képzelt szükségletre való magától megold. Ennyit az Athenaeum igazságáról.

Fontosabb ennél a mit az Athenaeum elveinek veszélyességére kell megjegyeznem. Azt mondja az Athenaeum, hogy a magyar közönségnek akkor lesz oly encziklopédiája; mely sem az

egyetemes, sem a honi tudnivalók tekintetében soha cserben nem hagy: Ha a német nagy Lexikon beszerzi.

Kormányunk, társadalmunk, irodalmunk, egész közéletünk rajta van, hogy a német szokást, a német észjárást, a német érdeket lassan, de biztosan kiküszöbölje a magyar földről. Nemzeti életünk biztosítása követeli, hogy azt a nyugót, melyet a német irodalom és gondolkodás rajtunk hagyott, lerázzuk. És ennek a teljesen jogosult törekvésnek áll ellent az Athenaeum, mikor egy kiadványának tüzetli megmentése érdekében közönségünket a különben is elhatalmasodott német lexikonok megvételére utalja, midőn nyíltan hirdeti, hogy a német „vállalatok jogosultságát elvitatni, nem is lehet.”

Hol van a Magyar Egyesület, hogy ismert plakátjaival be nem ragasztja az Athenaeum e nemzetietlen hirdetését s meg nem bélyegezi azt a törekvést, mely — az Athenaeum jelentése szerint hazánkban 80.000 példányban keringő — német lexikonok számát még szaporítani kívánja!

Semmit sem mérsékli az Athenaeum e germanizálását, legfőlebb füzete fogalmazójának gyarló logikáját árulja el a jelentésnek az a passzusa, mely azt mondja, hogy a »Kézi Lexikon arra van hivatva, hogy a német Conversations-Lexikonok további beszivárgásának gátat vessen.« Furcsa egy gátvető törekvés, midőn ugyanaz az a Kézi Lexikon egyenesen követeli »a cserben maradni nem akaró magyar műveltség érdekében« a német nagy lexikonok megvásárlását!

Határozottan vissza kell utasítanom végül az Athenaeum jelentésének azt az állítását, hogy a Kézi Lexikon „nyitott a magyar lexikon-irodalomban oly irányt, melyet szükségképen követni kell minden későbbi hasonló vállalatnak.” A magyar lexikális irodalom érdekében ki kell emelni, hogy föltétlenül el kell térni a lexikális irodalomnak attól az iránytól, melyben a Kézi Lexi-

kon haladt, el kell térni úgy a tudományos anyag feldolgozásának, valamint nemzeti feltett érdekeinknek tekintetében.

E meggyőződésben igen nagy örömmel veszem tudomásul az Athenaeum jelentésének azt a megkülönböztetését, melyet Kézi Lexikona s a Pallas Nagy Lexikona közt tesz. Ezt mondja: »A kézi Lexikon lényege és célja teljesen ellit a Nagy Lexikonétól.« El biz az s kellett is, hogy elüssön, tudniillik a Nagy Lexikon, az Athenaeum Kézi Lexikonának lényegétől, céljától és irányától, elüssön úgy, hogy e két különböző vállalat még csak versenytársként se szerepeljen.

A Pallas Nagy Lexikona nem hogy arra utalna a magyar közönséget, hogy német lexikont vásároljon, épen megfordítva minden erejével, nevezetesen szellemi tekintélyével, mit a kétszázat jóval meghaladó, irodalmunk s tudományos életünk kimagasló köréhez tartozó, czikkenként megnevezett munkatársainak köszön, valamint a vállalat adminisztrációjával arra törekszik, hogy a német lexikonokat, az Athenaeum Kézi Lexikonának a munkóit kiszorítsa a magyar földről.

E részben máris mutathat fel némi eredményt Erdemes följegyezni például, hogy a Mayer-féle német Lexikon legújabbban megjelent V. kiadásának első kötete már kezdi bevonni vitorláit s érezve, hogy Magyarországon tért veszít, ő is megvonja a tért a magyar földirati czikkeiktől. Alljon erre bizonyíték gyanánt ez az egy pár példa. Abauj-Torna vármegyét a Meyer IV. kiadása megírja 27 sorban; az V. kiadás már csak 19 sorban (az Athenaeum Kézi Lexikona ugyanezt 19 sorban, a Pallas Nagy Lexikona Thirring Gusztáv és Koos Kálmán aláírásával 339 sorban). Abrudbányát a Mayer IV. kiadása megírja 18 sorban, az V. kiadás 14 sorban. (Az Athenaeum Lexikona ugyanezt 7 sorban; a Pallas Nagy Lexikona pedig Thirring Gusztáv aláírásával 31 sorban) stb.

Látnivaló, hogy a Pallas Nagy Lexikonának

nincs mit tartani attól az indokolatlan kihívástól, a mit az Athenaeum ellene intézett, mert a Pallas Nagy Lexikona az önálló felvilágosodás s a nemzeti érdekek szolgálatában áll, melyek a magyar földön vereséget nem szenvedhetnek.

Dr. Bokor József.

Hirdetések.

Csak

az illető a ki bevásárlásnál a „Horgony” gyárjegy re ügyel biztos lehet, hogy nem kapott értéktelen utánzást

A Pain-Expeller

„horgonnyal” legjobb eredményrel alkalmazható csusz, hátfájdalmak, fejtájás, köszvény, csipőfájdalmak, tagszagattás és meghűlések ellen; gyakran már egy bedörzsölés elegendő a fájdalmak enyhülésére. Minden üveg a gyárjegygyel a

„Horgonnyal”

elvan látva és ez után könnyen felismerhető. Minthogy ezen kitűnő háziszor majdnem minden gyógyszerárban 40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros üvegekben kapható, mindenki által beszerezhető. Csakis a Richter féle Horgony-Pain-Expeller

valódi.

Magyar királyi államvasutak.

Keleti vonal.

Menetrend.

Érvényes 1893. május hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1893. május hó 1-től.

A i l l o m á s o k				A l l o m á s o k			
Vegyes vonat		Sze-mély-vonat	Gyors-vonat	Vegyes vonat		Sze-mély-vonat	Gyors-vonat
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)			Medgyes	(ind. regg. 10.09	éjjel 12.47	
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)	regg. 4.2	este 7.43	Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N.-Szeben felé)	(érk. " 10.31	" 1.08	
Botfalva	"	" 4.48	" 8.07		(ind. " 10.47	" 1.18	
Földvár	"	" 5.07	" 8.23	Tövis (vend., elágazás Arad felé	(érk. d. u. 12.28	" 2.49	este 8.27
Mogyorós	"	" 5.26	" 8.43	Nagy-Enyed	(ind. " 1.08	" 3.47	
Apáca	"	" 5.42	" 8.57	Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vásárhely felé)	(érk. " 1.35	" 4.07	
Köpecz	"	" 6.02	" 9.16		(ind. " 2.21	" 4.40	" 8.53
Agostonfalva	"	" 6.09	" 9.22	Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk. " 3.08	" 5.20	
Alsó-Rákos	"	" 6.26	" 9.38		(ind. " 3.18	" 5.26	
Homoród	"	" 6.55	" 10.02	Kolozsvár (vendéglő)	(érk. " 5.14	regg. 6.52	" 11.01
Kacsa	"	" 7.12	" 10.15		(ind. este 6.08	" 7.40	
Bene	"	" 7.32	" 10.36	Nagy-Várad (vendéglő)	(érk. " 10.44	" 11.51	
Erked	"	" 7.52	" 10.51		(ind. " 11.04	d. u. 12.09	" 2.18
Héjasfalva (elág. Udvarhely felé)	"	" 8.23	" 11.16	Budapest	(érk. regg. 6.35	este 8.40	regg. 7.25
Segesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	" 8.46	" 11.27				
		" 8.53	" 11.32				

Brassóból Bukarest felé a személyvonat indul d. u. 12.20 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 19 és reggel 5.15 perczkor.

Brassó—kézdivásárhelyi vasut.

Kézdi-Vásárhely	indul reggel 5.00 d. e. 9.38 d. u. 2.33	Brassó	indul reggel 5.46 regg. 8.50 d. u. 3.10
Imecsfalva	" 5.13 " 9.55 " 2.50	Szász-Hermány	" 6.01 " 9.09 " 3.29
Páva-Zabola	" 5.26 " 10.12 " 3.07	Prázmár	" 6.19 " 9.31 " 3.53
Kovácsna	" 5.46 " 10.34 " 3.39	Kökös	" 6.30 " 9.44 " 4.06
Barátos	" 6.03 " 10.59 " 4.04	Uzon	" 6.41 " 9.57 " 4.23
Nagy-Borosnyó	" 6.15 " 11.17 " 4.19	Kilyén	" 6.53 " 10.12 " 4.38
Eresztevény	" 6.32 " 11.35 " 4.37	Sepsi-Szentgyörgy	" 7.11 " 10.32 " 5.03
Sepsi-Szentgyörgy	" 7.02 d. u. 12.10 " 5.17	Eresztevény	" 7.33 " 11.59 " 5.31
Kilyén	" 7.10 " 12.20 " 5.27	Nagy-Borosnyó	" 7.50 " 11.17 " 5.53
Uzon	" 7.23 " 12.36 " 5.43	Barátos	" 8.11 " 11.41 " 6.22
Kökös	" 7.33 " 12.49 " 5.56	Kovácsna	" 8.31 " 12.08 " 6.40
Prázmár	" 7.48 " 1.11 " 6.18	Páva-Zabola	" 8.42 " 12.21 " 6.53
Szász-Hermány	" 8.04 " 1.31 " 6.38	Imecsfalva	" 8.54 " 12.36 " 7.08
Brassó	érk. délelőtt 8.18 " 1.49 este 6.56	Kézdi-Vásárhely	érk. reggel 9.08 " 12.54 este 7.26

Nyomatott Szabó Albertnél K.-Vásárhely.